

Základní škola Chlumčany, okres Plzeň-jih

**Školní vzdělávací program
pro zájmové vzdělávání**

školní družina

Platný od 1. září 2023

Mgr. Irena Rampichová
ředitelka školy

OBSAH

1. Úvod
2. Charakteristika zájmového vzdělávání
3. Materiální podmínky
4. Personální podmínky
5. Ekonomické podmínky
6. Cíle zájmového vzdělávání
Konkrétní cíle vzdělávání
7. Požadavky na pedagogiku volného času
8. Formy vzdělávání
9. Klíčové kompetence žáka získané v zájmovém vzdělávání
10. Evaluační plán
11. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
12. Časový plán
13. Obsah vzdělávacího programu
 - I. Místo, kde žijeme
 - a) Náš domov
 - b) Škola
 - c) Naše obec, město, kraj
 - d) Za hranicemi
 - II. Lidé kolem nás
 - e) Rodina
 - f) Kamarádi
 - g) Osobnost člověka, jeho chování a komunikace
 - h) Každoroční svátky, oslavy a tradice ve školní družině
 - III. Lidé a čas
 - a) Jak se mění věci a budovy
 - b) Jak se mění lidé
 - c) Náš denní režim
 - IV. Rozmanitost přírody
 - a) Příroda kolem nás – rostliny a živočichové
 - b) Roční období
 - c) Chráníme životní prostředí
 - V. Člověk a jeho zdraví
 - a) Pečujeme o své zdraví
 - b) Chodíme ven každý den

Přílohy

1. Vnitřní řád školní družiny
2. Osnova poučení o bezpečnosti a ochraně zdraví
3. Směrnice o výši platby za školní družinu
4. Tematický kalendář

Vydáním tohoto dokumentu se ruší platnost dokumentu Školní vzdělávací program školní družiny s platností od 1. 9. 2007.

1. Úvod

- zpracováno podle požadavků zákona č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a vyhlášky č. 74/2005 ve znění pozdějších předpisů.
- školní vzdělávací program školní družiny navazuje na školní vzdělávací program pro předškolní vzdělání MŠ Chlumčany

2. Charakteristika zájmového vzdělávání

Školní družina (dále jen ŠD) má kapacitu 60 žáků. Při přihlášení více než 30 žáků, jsou žáci rozděleni do 2 oddělení. Učebny obou oddělení se nachází se ve staré budově v prvním patře, šatnu má školní družina v přízemí staré budovy. Pro odchod ze ŠD používáme vchod do staré budovy.

3. Materiální podmínky

Obě oddělení jsou umístěna v samostatné místnosti, kde lze vymezit prostor pro hry, odpočinek a relaxaci, přípravu na vyučování. Nákup učebních pomůcek a materiálu je řešen z rozpočtu školy.

Oddělení ŠD pro svou činnost využívá veškeré prostory školy (učebny, tělocvičny,...) a areál školy s jeho vybavením. Musí dodržovat Školní řád, řady učeben a bezpečnost při manipulaci se zařízením.

4. Personální podmínky

V 1. oddělení školní družiny pracuje kvalifikovaná vychovatelka na celý úvazek, v 2. oddělení kvalifikovaná vychovatelka na částečný úvazek.

Profesionální růst je zajišťován formou DVPP výběrem z nabídky témat Krajského centra vzdělávání a Jazykové školy Plzeň a dalšími akreditovanými školeními.

Povinností vychovatelky je i samostudium a sledování odborných publikací.

5. Ekonomické podmínky

Finanční zajištění je formou dotace od zřizovatele a MŠMT prostřednictvím KÚ Plzeňského kraje, rozpočet na ŠD je součástí ročního rozpočtu ZŠ.

Za pobyt přihlášeného žáka ve ŠD se vybírá poplatek. Výše platby, způsob hrazení a osvobození od poplatků se řídí samostatnou směrnicí, kterou vydává ředitelka školy. Výši úplaty za zájmové vzdělávání od 1. 1. 2024 stanoví zřizovatel školy.

6. Cíle zájmového vzdělávání ŠD

Cíle vycházejí z obecných cílů vzdělávací soustavy, jak formuluje školský zákon.

- a) rozvíjíme osobnosti člověka, který bude vybaven poznávacími a sociálními způsobilostmi, mravními a duchovními hodnotami pro osobní a občanský život, výkon povolání nebo pracovní činnosti, získání informací a učení se v průběhu celého života
- b) získání všeobecného a odborného vzdělání
- c) pochopení a uplatňování zásad demokracie a právního státu, základních lidských práv a svobod spolu s odpovědností a smyslem pro sociální soudržnost
- d) utváření vědomí národní a státní příslušnosti a respektu k etnické, národnostní, kulturní, jazykové a náboženské identitě každého
- e) pochopení a uplatňování principu rovnosti žen a mužů ve společnosti
- f) poznání světových a evropských kulturních hodnot a tradic, pochopení a osvojení zásad a pravidel vycházejících z evropské integrace jako základu pro soužití v národním a mezinárodním měřítku
- g) získání a uplatňování znalostí o životním prostředí a jeho ochraně vycházející ze zásad trvale udržitelného rozvoje a o bezpečnosti a ochraně zdraví
- h) vychováme ke smysluplnému využívání volného času a vybavujeme žáky dostatkem námětů pro naplňování volného času

Naplňování těchto cílů je vymezeno konkrétním posláním školní družiny ve vyhlášce č. 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů.

Prioritní cíle zájmového vzdělávání ve školní družině na naší škole

- dodržování lidových tradic a zvyků
- seznámit s pranostikami v životě člověka
- sledovat významné dny naší země, zařazovat besedy
- dbát na správný rozvoj osobnosti žáka
- dodržovat základních pravidla slušného chování a vystupování
- vštěpovat morální hodnoty
- potlačovat negativní jevy u žáků
- dbát na zdravý životní styl
- celkově rozvíjet estetické vnímání skutečností a dovedností
- vypěstovat v žácích, aby se postupně naučili smysluplně a aktivně využívat svůj volný čas, aby odolali negativním jevům od vrstevníků ze sociálně rizikových skupin

7. Požadavky na pedagogiku volného času

Základním prostředkem činnosti školní družiny je hra založená na zážitku účastníků

Požadavek pedagogického ovlivňování volného času – vychovatelka navozuje a motivuje činnosti, hledá atraktivní náplň práce, přihlíží k přirozené zvědavosti žáků.

Požadavek dobrovolnosti – vychovatelka dbá při výběru činnosti přiměřenosti věku, dobrovolnosti výběru dítěte (správná motivace, ne pokyn).

Požadavek zajímavosti a zájmovosti – používáme jiné náměty a postupy než ve škole, vybíráme pestrou činnost a respektujeme přání žáků.

Požadavek aktivity – činnost volit tak, aby byli úspěšní všichni žáci, se žáky plánujeme a hodnotíme náplň činností.

Požadavek citlivosti a citovosti – činnosti by měly přinášet kladné emoce, učit se překonávat překážky.

Požadavek seberealizace – umožňujeme rozvoj zájmu žáka o problém, věc, činnost, nabízíme individuální náplň činnosti.

8. Formy zájmového vzdělávání

Školní družina organizuje pravidelnou činnost oddělení a případně zájmových útvarů, pořádá příležitostné akce a nabízí spontánní aktivity. Družina umožňuje žákům i odpočinek a přípravu na vyučování. Podle vyhlášky 74/ 2005 ve znění pozdějších předpisů.

Pravidelná činnost je dána týdenní skladbou zaměstnání, představuje zejména organizované aktivity zájmového a tělovýchovného charakteru.

Příležitostné akce ve školní družině jsou významnější akce, které nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností (výlety, besídky,...)

Spontánní aktivity jsou každodenní průběžnou klidovou činností po obědě, při pobytu venku po organizované aktivitě. Role vychovatelky spočívá pouze v zajištění prostoru a bezpečnosti při hrách, podněcování a motivování k aktivitě.

Příprava na vyučování – nespočívá ve vypracování domácích úkolů, ale zahrnuje didaktické hry, kde upevňujeme a rozvíjíme poznatky získané ve škole.

9. Konkrétní cíle v zájmovém vzdělávání

č. 1 **Kompetence k učení** – učí se s chutí, započatou práci dokončí, umí zhodnotit své výkony, učí se nejen spontánně, ale také vědomě, klade si otázky a hledá odpovědi, všímá si souvislostí mezi jevy, získané vědomosti dává do souvislostí, získané zkušenosti uplatňuje v praktických situacích a dalším učení.

č. 2 **Kompetence k řešení problémů** – všímá si dění i problémů a tyto mu jsou motivací k řešení dalších problémů a situací, při řešení situací užívá logických matematických postupů, chápe, že vyhýbání se problémům nevede k cíli, rozlišuje správná a chybná řešení, spontánně vymýšlí nová řešení. Započaté činnosti dokončuje.

č. 3 **Kompetence komunikativní** – ovládá řeč, vyjadřuje vhodně formulovanými větami myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i dospělými, dokáže vyjadřovat své pocity řečí, gestem i dalšími prostředky. Komunikace je kultivovaná.

č. 4 **Kompetence sociální a interpersonální** – samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jím bránit, ve skupině spolupracuje, dokáže se prosadit a podřídit, přijmout kompromis, je schopen respektovat jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi.

č. 5 **Kompetence činnostní a občanské** – učí se plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, uvědomuje si svá práva i práva druhých, dbá na své osobní zdraví i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné prostředí (přírodní i společenské). Žák vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu, a dovede se jím bránit.

č. 6 **Kompetence k trávení volného času** – orientuje se v možnostech smysluplného trávení volného času, umí si vybrat zájmové činnosti dle vlastních dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných skupinových i individuálních činnostech, umí říci „ne“ nevhodným nabídkám na využití volného času.

č. 7 **Kompetence digitální** – bezpečně manipuluje s robotickými hračkami, zapojuje se do práce s digitálními technologiemi.

10. Evaluační plán

Vnitřní evaluace činnosti školní družiny spočívá v průběžném sebehodnocení práce vychovatelek.

1. **Individuální** – vychovatelky si průběžně hodnotí vlastní práci, snaží se o sebereflexi činnosti a evaluaci vzdělávacího procesu, která jim umožní i jeho případnou úpravu.
2. **Vedení školy** – výchovnou práci v družině hodnotí vedení školy, které zjišťuje svými vlastními prostředky (pozorování, hospitace a kontroly), jak jsou naplňovány vytčené cíle a jak družina plní své celkové poslání.

11. Podmínky pro činnost žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných

Žákům se speciálními vzdělávacími potřebami bude podle stupně a charakteru jejich znevýhodnění při jejich začleňování do volnočasových aktivit věnována průběžná zvláštní pozornost.

Pro rozvoj talentovaných jedinců bude nabízet školní družina další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

12. Časový plán

ŠVP je sestaven pro dobu jednoho vzdělávacího cyklu (na 5 let) od 1. do 5. ročníku. Jeho součástí jsou Celoroční a Tematický plán rozpracované v týdenním plánu, který umožňuje operativně reagovat na případné změny podmínek a přesouvat témata nebo jejich části během celé docházky žáků do školní družiny. V rámci jednotlivých celků pojímaných jako témata plánujeme činnost ve třech úrovních.

- a) průběžné každodenní působení vychovatelky, které se nevztahuje k danému tématu
- b) pravidelná činnost, která se řídí podle týdenní skladby zaměstnání
- c) příležitostné akce k danému tématu

Žáci mohou na základě svých přání náplň a činnost měnit. Harmonogram činností je pouze orientační a vše přizpůsobujeme individuálním potřebám žáků (odchody na autobusy a na zájmové kroužky ve škole).

13. Obsah vzdělávacího programu

Vychovatelka je iniciátorem a průvodcem žáka při činnostech, které motivuje, propojuje oblasti poznávání a učení. Žák se považuje za jedinečnou osobnost, proto vychovatelka během celého pedagogického působení rozvíjí sociální kompetence důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků (zdravé sebevědomí, sebejistotu, být sám sebou), přizpůsobit se životu v sociální skupině a položit tak základy pro celoživotní učení a schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot.

Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
	MÍSTO, KDE ŽIJEME	
	a) Naš domov	
U nás doma	Vyprávíme si o životě naší rodiny (zejména první den po víkendu). Dáváme žákům prostor k vyjádření postřehů a pocitů.	3,4,5
	Kreslíme a malujeme, jak trávíme s rodiči společný volný čas.	4,6
Naš dům	Popisujeme a vyprávíme, jak vypadá dům, byt, kde bydlíme, jejich zařízení a okolí domu (zahrádka, zvířata v domácnosti).	2,3,4
	Stavíme ze stavebnicových dílů, modelujeme, kreslíme domy a jejich zařízení.	2,3,5
	Zařizujeme si pokoj – skládanka a vystřihovánka nábytku.	2,3,4,6
	b) Škola	
Naše škola není bludiště	Seznamujeme žáky s prostory netradiční formou hry „orientuješ se ve škole?“ (forma hry otázek a odpovědí).	1,2,6
	Pátráme, co skrývají odborné učebny a kabinety ve škole.	1,4
	Zamýšlíme se nad tím, co je na naší škole hezké. Pišeme a kreslíme, co bychom změnili.	1,4,6
	Projektujeme si novou školní družinu, kreslíme a vymýšlíme nové vybavení do družiny.	1,6
	Zdobíme si školní družinu „abychom se tady cítili dobře“.	1,6
Škola a vzdělávání	Čteme z časopisů, knížek, dovyprávíme konec příběhu, jak by mohl pokračovat. Vyhledáváme informace v encyklopediích.	2,3
	Počátkem každého nového kalendářního měsíce začínáme básničkou, říkadly, pranostikami.	2,3
Cesta do školy	Ptáme se na bezpečnost cesty každého z nás do školy.	1,2,4
	Zajímáme se o dopravní značky v našem okolí, kreslíme dopravní značky.	1,2,5,6
	Hrajeme si „ Jsme chodci a auta“.	2,3,5
	Soutěžíme v jízdě zručnosti na koloběžkách.	1,6
	Hrajeme dopravní hru v místnosti o dopravních předpisech a značkách.	2,3,5
Čím jezdíme	„Už mám kolo“ diskutujeme o vybavení kola, než vyjedeme.	1,6
	Poznáváme různé dopravní prostředky, zjišťujeme, které jezdí u nás v obci.	1,3
	Učíme se hledat spoje v jízdním řádu a správnou zastávku autobusu.	1,2
	Kreslíme dopravní prostředky, sestavujeme ze stavebnice dopravu.	2,4,6
	Soutěžíme ve znalostech z dopravní tematikou – vědomostní soutěž.	1,4
	c) Naše obec, město	
Obec, kde žijeme	Vyprávíme o místě, kde žijeme.	3,4,5
	Porovnáváme výhody a nevýhody bydlení oproti městu, kam jezdíme do školy, proti velkému městu (Klatovy, Plzeň).	1,3
Město, kam chodím do školy	Hledáme zajímavosti v obci (historické stavby, místní názvy, obchody, služby).	1,3
	Kreslíme obec.	4,6
Co najdeme ve městě	Seznamujeme se s posláním pošty, knihovny, lékárny, obchodů, městského úřadu a jiné vybavenosti ve městě.	1,3,5
	Hrajeme si na obchod, poštu,...	1,2,3

Jak žijeme	Kreslíme, čím chceme být.	1,3
	Povídáme si, jaké profese u nás ve městě lidé vykonávají.	1,2,6
	Poznáváme svojí adresu – co nesmí c hybět na dopise, aby došel	1,3
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
	Modelujeme, vytváříme koláž postaviček z pohádek.	1,2,6
Co se dozvíme z knížek	Čteme pověsti, kreslíme ilustrace.	3,5
	Zakládáme knihovničku z oblíbených knih a časopisů	3,5,6
	Diskutujeme o hrdinech, o nichž rádi čteme, představujeme a doporučujeme žákům zajímavé básničky, knihy.	1,3,6
Co bych dělal kdyby...	Představujeme si, že jsme (ztratili peníze, zabloudili, nevíme kolik je hodin, našli peněženku, klíče,...). Dramatizujeme situace	1,3,5
	d) Tradice našeho města, obce	
Jak bylo dříve	Mapujeme historii v obci – památky, stavby, pomníky, kreslíme.	1,3,6
	Poznáváme znak obce, povídáme si o historii školy, jak se dříve žáci učili.	1,3
Tradiční místní slavnost	Co je to spolek a jaké v obci máme.	1,2,6
	Zpíváme a recitujeme u vánočního stromu v obci.	1,2
	.Kreslíme nástroje, kroje.	
	e) Za hranicemi	
Výlet do blízkého i vzdáleného světa	Správně se orientujeme v obci. Hledáme nejkratší a nejbezpečnější cestu (na nádraží, na náměstí, na moji autobusovou zastávku).	1,2,3
	Sestavujeme krajinku z přírodních materiálů.	2,3,5
	Hledáme na mapě místo, kde bydlím. Učíme se poznávat symboly na mapě.	2,3,6
	Cestujeme celý rok. Vyprávíme si v družině o cestách s rodiči. Vystavujeme obrázky s cest a seznamujeme kamarády se zajímavými místy.	1,3,6
	Vyjmenováváme „Co všechno potřebujeme...(na hory, k moři, do lesa,...)“.	1,5
	LIDÉ KOLEM NÁS	
	a) Rodina	
Vizitka naší rodiny	Představujeme svojí rodinu, umíme pojmenovat, kdo do ní patří. Ukazujeme si fotografie.	3,4
	Povídáme si o prarodičích, víme, kde bydlí. Vyrábíme přáníčka k narozeninám nebo k svátku.	3,4,6
	Umíme pojmenovat další členy širší rodiny (bratranec, sestřenice...), víme, jak se jmenují.	3,4,6
	Pokoušíme se sestavit rodokmen naší rodiny.	2,3,4
	b) Kamarádi	
Mí kamarádi	Sestavujeme společně na začátku školního roku pravidla soužití v našem kolektivu.	2,4,5
	Namalujeme jednotlivé kamarády z družiny a vytváříme společný portrét oddělení.	3,4,6
	Při hře se zavázanýma očima poznáváme kamarády po hmatu.	1,3,5

	Upřesňujeme v rozhovoru se žáky rozdíl mezi slovy kamarád, přítel, spolužák.	1,3,4
	Učíme se vzájemné toleranci mezi sebou, navazujeme nová kamarádství.	4,5,6
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
	Pokusíme se s žáky po týdnu vyhodnotit, co kdo udělal dobrého a co špatného, kdo by měl něco na sobě zlepšit- komunitní kruh	2,3,4
Učíme se toleranci	Hledáme se žáky, proč máme /nemáme kladný vztah ke spolužákům, dospělým, k národnostním menšinám	2,4,6
	Přemýšlíme proč někteří nám v kolektivu ničí společné věci. Pokusíme se najít pravidla zacházení s majetkem v družině.	2,5,6
	Kriticky hodnotíme vzhled třídy, čím ji můžeme vylepšit. Žáci se pokusí formou služeb třídu udržet čistou.	2,6
	c) Osobnost člověka, jeho chování a komunikace	
Známe kouzelná slovíčka	Učíme se správně používat slova (děkuji, prosím, omlouvám se,...). Poznáváme rozdíl ve větách, kde je zapomeneme říci.	3,4
	Zahrajeme scénky: jak podat ruku, správně zdravit, poděkovat.	1,2,3
Člověk mezi lidmi	Hledáme každodenní situace, kde můžeme ukázat: "Vím, jak se správně chovat" (v autobuse, před školou, na vycházce...)	1,2,3,4,5
V naší jídelně	Při stolování dodržujeme základní hygienické návyky a vzájemně hodnotíme naše chování u stolu.	2,5
	Před vstupem do jídelny odkládáme věci na určené místo (oblečení, tašky).	1,3
	Snažíme se i o kulturní stolování při odpoledních svačinách.	1,3
I média nás ovládají	Povídáme si o televizních pořadech, doporučujeme vhodné pořady. Diskutujeme se žáky, proč pořad, který viděli, nebyl pro ně vhodný.	3,6
	Porovnáváme realitu s filmovým příběhem.	2,3,5
	Připravíme si pro žáky vědomostní soutěž z oblasti filmu, televize, rádia.	1,2,6
	e) Každoroční svátky, oslavy a tradice ve školní družině	
Každý den má někdo svátek a narozeniny	Blahopřejeme spolužákům k svátku nebo k narozeninám.	1,4,5
Masopust	Vyprávíme si, co jsou masopustní zvyky (postní doba).	1,3,5
	Vyrábíme karnevalové masky, vyzdobíme si družinu.	1,2,3,4,5,6
Karneval	Tančíme, plníme veselé úkoly.	1,2,6
MDŽ	Připravujeme pro maminky drobné dárky a přáníčka.	3,4,6
20.3. Světový den divadla	Seznamujeme žáky s různými druhy divadel. Hrajeme pohádku.	1,2,3,6
21.3. Světový den poezie	Vyhledáváme v časopise zajímavé básničky, čteme si ukázky známých básníků pro děti. Recitujeme.	
22.3. Světový den vody	Pozorujeme, jak se mění voda v jiná skupenství. Vyprávíme a besedujeme – jak putuje kapka vody.	1,2,3,4,5,6
23.3. Světový meteorologický den	Učíme názvosloví a značky v předpovědi počasí. Vystřihujeme z novin předpovědi počasí.	
28.3. Den učitelů	Připomínáme osobnost J. A. Komenského.	1,3
Velikonoce	Seznamujeme žáky se zvyky a tradicemi (postní neděle)	1,3
	Zdobíme družinu velikonoční dekorací (kreslíme, vystřihujeme)	5,6

	Učíme se říkadla a koledy.	3,6
	Zdobíme kraslice, vyrábíme pomlázky a proutěné ozdoby.	2,6
	Vyrábíme dekorační předměty na výzdobu stolu, okna.	5,6
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
1.4. Mezinárodní den ptactva	Pozorujeme druhy ptactva v okolí školy.	1,3,6
	Vyhledáváme druhy v atlase a encyklopedii.	1,2
12.4. Světový den letectví a kosmonautiky	Besedujeme o Vesmíru a jeho objevech. Vyhledáváme v encyklopedii první letadla, rakety..., srovnáváme se současnou technikou.	1,3
	Malujeme obrázky s leteckou tematikou.	4,6
18. 4. Den ochrany památek	Připomeneme si památky v našem nejbližším okolí. Vystavujeme obrázky památek, které jsme navštívili.	1,2,6
22.4. Den Země	Jak jsme šetrní k přírodě? Poznáváme, který odpad do přírody nepatří.	1,2,6
	Třídíme v družině odpad, formou hry poznáváme, co kam patří.	1,6
	Uklízíme nejbližší okolí školy.	1,6
	Zjišťujeme, co se z odpadu vyrábí, jak se zpracovává.	1,2,3
30.4. Slet čarodějnic	Připravujeme si oblečení a masky čarodějnic. V družině objasňujeme zvyky a lidové tradice. Organizujeme zábavné odpoledne čarodějnic.	4,5
3.5. Den Slunce	Poznáváme planety, a co by se stalo na Zemi, kdyby Slunce nesvítilo.	1,2,6
	Kreslíme a vyrábíme slunce z různých materiálů.	4,6
4.5. Den sv. Floriána – patrona hasičů	Seznamujeme se s vybavením a prací hasičů, kde nám pomáhají, jaké používají prostředky.	1,2,3
	Malujeme na téma: požární ochrana	2,6
	Sportujeme – překonáváme jako hasiči překážkovou dráhu.	5,6
Den matek	Besedujeme o tom co, maminka všechno dělá, co pro nás znamená.	1,3,4
	Vyrábíme dárky a přáníčka pro maminky.	3,4,6
	Diskutujeme, s čím bychom mamince mohli doma pomoci.	1,3,4
1.6. Den dětí	Povídáme si o významu Dne dětí, kde se všude slaví. Připomeneme si, že někde na Zemi nemají děti takové podmínky jako my a přečijí.	1,2,3
	Zjišťujeme, které organizace dětem pomáhají. „Jak můžeme pomoci i my děti? Nepotřebuje někdo v blízkém okolí mou pomoc?“	1,2,3
	Adopce na dálku	
O fotbalového krále	Prověříme v červnu formou sportovního odpoledne dovednosti s míčem.	3,4,5
25.9. Mezinárodní den neslyšících	Zkoušíme se dorozumět jen odezíráním. Dorozumíváme se svojí znakovou řečí.	4,5
28.9. Den české státnosti	Poznáváme státní symboly. Seznamujeme se s osobností panovníka sv. Václava	1,2,3
Drakiáda	Vyrábíme a kreslíme draky, uspořádáme výstavu. Vyhledáváme pohádky, kde vystupují draci, a některé čteme. Připravíme vědomostní test „Dračí ocásek“ z oblasti podzemní přírody.	1,2,3,4,6

4.10. Světový den zvířat	Besedujeme o zvířatech, které máme doma, jak se o ně staráme, čím je krmíme,...	1,3
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
	Čteme pohádky, básničky se zvířaty. Rozlišujeme zvířata domácí, volně žijící, cizokrajná. Kreslíme zvířata.	2,3,4,6
9.10. Světový den pošty	Poznáváme, co všechno se děje na poště. Povídáme si, jak dopis a pohled cestují k adresátovi.	1,6
	Prohlížíme si poštovní známky naše i z ciziny.	1,6
11. 11. sv. Martin	Seznamujeme žáky s pranostikami a pořekadly.	2,3
13. 11. Mezinárodní den nevidomých	Představujeme si pocity nevidomých. Projdi trasu poslepu a kamarád ti bude napovídat. Poznej věci po hmatu	3,4,5 2,3,4
Adventní čas	Vnímáme začínající atmosféru Vánoc. Čteme si o zvycích a smyslu adventní doby.	2,3
	Vyrábíme adventní věnec, vánoční výzdobu do družiny.	3,4
	Přibližujeme žákům lidové zvyky: 4.12. Barbory, 6.12. Mikuláše. 13.12. Lucie	2,3,6
	Kreslíme a vyrábíme čerty, Mikuláše, anděly. Připravujeme si masky.	3,6
Vánoční čas	Přibližujeme význam a zvyky během celých Vánoc od 24. 12. do 6.1. Tří králů.	1,3
	Zpíváme Vánoční koledy a recitujeme básničky.	1,6
	Všímáme si vánoční výzdoby ve městě, v obchodech.	3,4
	Vyrábíme vánoční ozdoby na stromeček, do oken, na vánoční stůl z papíru, přírodních materiálů.	1,2,6
	Vyrábíme ze slaneého těsta různé předměty a dárky.	1,6
	Vystřihujeme z papíru betlém.	1,2,5,6
	Učíme se vkusně balit dárky, vyrábíme jmenovky na dárky, na stůl.	2,6
	Vyrábíme přáníčka, zdobíme je různými technikami.	4,6
	Zdobíme ve škole vánoční strom.	1,6
	LIDÉ A ČAS	
	a) Jak se mění věci, budovy, krajina	
Změna města, vesnice a okolí	Prohlížíme staré pohledy a fotografie a porovnáváme se současností. Hledáme rozdíly na budovách, v krajině.	1,3,4
	Pátráme, jak se žilo na hradech a zámcích.	1,2
	Pokusíme se nakreslit, vymodelovat, postavit, co bychom v obci a v areálu školy postavili.	1,2,3,6
Škola se také mění	Prohlížíme staré fotografie. Přibližujeme žákům dřívější školu, a tu současnou. V čem se změnila.	3,5
	Seznámíme žáky se starými učebnicemi našich babiček a kronikou školy	1,2,3
Vybavení domácnosti	Porovnáváme vybavení domácností našich předků a dnes. Kde můžeme vidět výstavu starých věcí (muzeum, skanzen,...)	1,4,6
	Vyprávíme si, jak a kde nám technika pomáhá i škodí.	2,4,5,6
	Připravujeme pro žáky kvízy na téma: kde jsme byly na výletě se školou a co jsme viděli.)	1,3

	b) Jak se mění lidé	
Když jsme byli malí	Prohlížíme fotografie svjje a rodiny a všimáme si časových změn v různém věkovém období.	1,3,4
	Poznáváme, co všechno se člověk během života v různých obdobích naučí.	1,2,3
	Vyprávíme příhody, když jsme byli malí.	1,3,5
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
	Vyrábíme dárky pro děti k zápisu do školy a při vstupu prvňáčků do školy.	1,3,4,5
Když člověk zestárne	Besedujeme o tom, co dělají lidé v důchodu, jaké mají koníčky,... Vzpomínáme, co dělají prarodiče.	1,2,3
	Srovnáváme, co umíme my a co děti v mateřské škole.	3,4,5
	Nezapomínáme na starší generaci a víme, jak se k nim chovat.	4,5
	c) Náš denní režim	
Co vše stihneme během dne	Vyprávíme si o zásadách pravidelného denního režimu, rozlišujeme povinnosti a zábavu.	1,2,3,6
	Pokoušíme se zjistit, kdy a jak dlouho žáci dělají jednotlivé činnosti (učení, sledování televize, hry,...). Zjišťujeme, co je dobře a co není.	2,5,6
	Představujeme si, co bychom dělali a jak by to vypadalo, kdyby nebyl čas.	1,2,3,5
	Pokoušíme se odhadnout správný čas (kolik uběhlo sekund).	2,4,6
	Společně se žáky sestavujeme týdenní plány, zařazujeme činnosti, které sami chtějí.	1,2
Jak jsme prožili včerejší den	Zajímáme se, jak žáci strávili včerejší odpoledne, víkend. Malujeme své zážitky.	2,3,4,5,6
Náš kalendář	Tvoříme kalendář akcí v družině	3,4
Učení	Volíme v odpoledních hodinách správný čas pro přípravu na vyučování.	1,2
	Využíváme hry, při nichž cvičíme paměť, pozornost, postřeh, tvořivé myšlení, počítání.	1,3
	Vzájemně si sdělujeme, který předmět ve škole máme rádi a které méně. Ptáme se proč?	1,3
Měření času	Vyhledáváme v encyklopedii měřiče času v historii lidstva.	1,3,5
	Poznáváme druhy hodin, kreslíme je.	1,5
	Učíme se hodiny, pojmenovávat čas, učíme se zapisovat čas.	2,3,6
	Hledáme správné využití volného času, co nás o čas okrádá.	1,2,3,4,5,6
	Besedujeme, co všechno ovlivňuje čas.	5,6
	Ohlížíme se za prázdninami, vystavíme obrázky z výletů během prázdnin.	1,2,6
	ROZMANITOST PŘÍRODY	
	a) Příroda kolem vás – rostliny a živočichové	
Jak se mění strom	Na vycházkách a v areálu školy poznáváme stromy, pozorujeme, jak se mění během roku.	3,5,6
	Kreslíme stromy v různých ročních obdobích.	2,6
Využíváme přírodniny	Využíváme listy, plody, větvičky ke kolážím.	1,2,3
	Stavíme z přírodnin krajinky.	2,5,6
	Otiskujeme listy, sušíme, lisujeme.	1,2,6
Hmyz	Poznáváme hmyz kolem nás, vyhledáváme názvy v encyklopediích.	1,2
	Poznáváme hmyz v pohádkách, čteme Ferdu Mravence.	1,6
	Vyhledáváme v atlase, kreslíme, vystřihujeme motýli.	1,3,6

S hlavou v oblacích	Poznáváme ptáky v areálu školy podle vzhledu, po hlase.	1,2,4
	Pozorujeme změny od jara do zimy – ptáci, živočichové, rostliny	1,2,3,5
	Kreslíme, tvoříme z různých materiálů hnízdo s mládřaty.	1,2,6
	Pozorujeme ptáky v zimě, poznáváme, kteří u nás přezimují.	1,2
	Krmíme v zimě ptáky, kreslíme krmítko a dolepujeme ptáky (koláž).	1,2,3,4,5,6
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
Naše květiny	Vytváříme z květin v družině hezké prostředí.	1,2,6
	Poznáváme a pojmenováváme různé druhy květin, podle toho, kdy kvetou (první jarní, co kvete v červnu, podzimní, v zahrádkách, u vody).	2,3,4
	Učíme se vázat květinový věneček.	2,6
	Vyrábíme, kreslíme obrázky s květinovými motivy.	6
Naše houby	Poznáváme podzimní houby, rozlišujeme jedlé, nejedlé a jedovaté. Hledáme houby v atlase, modelujeme.	1,2,3,6
	Besedujeme, jak se zpracovávají	1,4
Zvířata	Rozděluje zvířata podle toho, kde žijí.	2,3,5
	Víme i z vlastní zkušenosti jakou péči potřebují domácí zvířata. Jak s nimi zacházet, i on má právo na důstojný život.	2,3,5
	Kreslíme zvířata, o kterých si čteme, vyprávíme.	1,6
	Hledáme zvířata v pohádkách, čteme si je.	1,2,3
	Vyprávíme příhody o tom, jak jsme se potkali v lese se zvířátky, jak se v lese máme chovat.	1,4,5
	Soutěžíme v poznávání zvířat a rostlin, hrajeme pexesa, skládáme obrázky.	1,2,3,4,6
	b) Roční období	
Náměty pro roční období z přírody	Pravidelně sledujeme a besedujeme o ročních obdobích – sledujeme průběžně při každé příležitosti změny v přírodě.	1,2
	Čteme si o přírodě a proměnách, sledujeme počasí.	1,3
	Čteme příběhy, básničky, hádanky s přírodní tematikou.	1,3,5
	Dramatizujeme krátké příběhy se zvířaty.	1,3
	Procvičujeme celý rok své poznatky ve vědomostních testech, doplňovačkách a didaktických hrách.	1,2
Podzim	Vyrábíme podzimní dekorace z papíru do oken.	1,2,6
	Vyrábíme ovoce a zeleninu z modelíny, slaneého těsta.	1,2,6
	Vyrábíme draky.	2
	Sbíráme a sušíme přírodniny pro výtvarné využití.	6
Zima	Pomáháme zvířátkům v okolí přežít zimu.	3,6
	Připravujeme jedlé dárečky pro ptáky.	1,6
Jaro	Pozorujeme jarní práce na zahrádce, na polích.	1,3
	Kreslíme a malujeme jarní květy.	1,6
	Vyrábíme pomlázku, a jarní dekorace z proutků.	1,2,6
	Pojmenováváme mládřata zvířat, které se rodí na jaře.	1,3
Měsíce v roce	Poznáváme charakter jednotlivých měsíců. Zahajujeme nový měsíc hádankou, pořekadlem, pranostikou, co významného se slaví, co se děje v přírodě.	1,2,3,4
	c) Chráníme životní prostředí	
Třídíme odpad	Učíme se rozpoznávat druhy odpadu a víme, kdo kterého kontejneru patří.	1,5,6
	Hledáme možnosti využití různých odpadů v družině (plasty, kartony z obalového materiálu,...)	1,3,6

Den Země	Snažíme se celý rok udržovat okolí školy čisté a upravené. Besedujeme, jak můžeme přispět k čistotě.	1,3,5
	Besedujeme, co do lesa nepatří.	1,2,5
	Všímáme si kolem sebe, čím člověk poškozuje přírodu.	4,6
Oheň	Vyprávíme si o nebezpečí ohně ve volné přírodě, co všechno může způsobit.	1,6
Tematický okruh	Formulace činnosti a její stručný popis	Číslo rozvíjené kompetence
Výlet do pravěku	Hledáme v encyklopediích pradávna zvířata, rostliny, hledáme rozdíly a potomky těchto živočichů.	1,3,6
	Kreslíme, vymalováváme, modelujeme prastará zvířata podle fantazie.	1,6
	Besedujeme o filmu Cesta do pravěku a prohlížíme ilustrace knihy.	1,3
ČLOVĚK A JEHO ZDRAVÍ		
a) Pečujeme o své zdraví		
Naše tělo	Hrajeme se žáky pohybovou hru: Hlava, ramena	1,6
	Učíme se správně malovat postavu, aby měla krk, prsty... Vystřihujeme a oblékáme papírové panenky.	1,6
	Vyprávíme, co přispívá ke správnému životnímu stylu (pohyb, odpočinek, otužování...)	3,5,6
Čistota	Kontrolujeme běžnou denní hygienu (čistotu rukou, oděvu a jeho vhodnost, používání ručníků, kapesníků...)	3,5,6
	Učíme žáky základní hygienické návyky (zásady při kýchání, rýmě, stolování, po použití WC...)	1,2,3
Abychom nemuseli k lékaři	Vyprávíme si jak se správně oblékat a obouvat při sportování.	1,3
	Besedujeme se žáky jak pomoci při úrazech, vyprávíme i o vlastních zkušenostech, učíme se pomoci.	1,4
	Víme, jak jezdit na kole, abychom se nezranili.	1,2
Co nás může ohrozit	Hledáme se žáky oblasti: Co smíme, co nesmíme, abychom se nezranili.	1,4
	Učíme žáky co dělat, jak se zachovat, když s nimi naváže kontakt cizí člověk.	1,3
	Besedujeme o neznámých zvířatech.	3,4
	Připomínáme nebezpečné situace, které mohou nastat na výletě, o prázdninách, u vody, v lese.	1,2,3,5
	Besedujeme se žáky o návykových látkách (alkoholu, kouření) a jak nám ničí zdraví.	1,2,3,4,6
b) Chodíme ven každý den		
Každodenní pobyt venku	Denně podle možnosti počasí chodíme na školní hřiště, vycházky.	5,6
	Podporujeme pohybové aktivity žáků, motivujeme je k pohybu, hře.	6
	Hrajeme organizované hry i žáky, ve skupinách i individuálně.	6
	Upevňujeme tělesnou zdatnost práce s míčem a jinými pomůckami.	5,6
Míčové hry	Seznamujeme žáky s pravidly některých míčových her a dbáme na dodržování stanovených pravidel.	6
	Soutěžíme v dovednosti s míčem	6
Zimní radovánky	Hrajeme stopovanou ve sněhu „Kdo tudy chodil?“	3,5,6
	Stavíme sněhuláky, opevnění ze sněhu. Házíme koule ze sněhu do dálky, kreslíme stopami do sněhu.	6
	Podle podmínek chodíme sáňkovat a bobovat.	6

Stavíme z písku	Stavíme v pískovišti hrady, krajinu, silnice, podporujeme dětskou tvořivost.	6
Netradiční olympiáda	Připravíme pro žáky odpoledne sestavené z netradičních disciplín. Pořádáme zimní turnaje v šachu, dámě, ve stol. hokeji a fotbale.	3,4,5
	Kreslíme a poznáváme zimní sporty.	6
	Směřujeme naše sportování a povídání k probíhajícímu sportovnímu mítinku v televizi (zimní olympiáda, tipujeme výsledky fotbalových a hokejových utkání).	2,3,5,6